Terâvîh Namazı Kaç Rekattır?

TERÂVÎH NAMAZI KAÇ REKATTIR?
Allâme Şeyh Abdulazîz b. Bâz rahimehullâh'a soruldu:
Soru: Terâvîh namazı kaç rekattır? Belirli bir rekat sayısı var mıdır? En fazîletli olanı kaç rekat kılmaktır?
Cevap: Rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla. Hamd Allah'a mahsustur. Allah, elçisine, onun ehli beytine, ashâbına ve onun yolundan gidenlere salât ve selâm etsin.
Bunlardan sonra; gece namazı hakkında muayyen bir rekat sayısının belirlenmediği ve bu konu hakkında bir genişliğin olduğu belirtilen rivâyetler Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem tarafından sâbit olmuştur. Erkek olsun kadın olsun, gece namazını ikişer rekat kılmak sünnettir. Her iki rekatta bir selâm verir. Nitekim Sahihayn'da İbnu Ömer radıyallâhu anhumâ'dan gelen hadîste Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: 'Gece namazı ikişer ikişerdir. Biriniz sabah namazı vaktinin girmesinden korkarsa, bir rekat kılar. Böylelikle o öncesinde kıldıklarının vitri olmuş olur.' Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem'in 'sabah namazı ikişer ikişerdir' sözü emir ifâde eden bir haberdir. Yani o aslında 'Gece namaza kalktığınızda ikişer ikişer kılın!' mânâsındadır. İkişer ikişer demek ise, her iki rekatta bir selâm verilir, mânâsındadır. Sonra onu bir rekat ile tamama erdirir. İşte o da vitir namazıdır. Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem işte böyle yapardı. O, gece namazını ikişer ikişer kılar sonra bir rekat vitir kılardı. Bunu Âişe radıyallâhu anhâ, İbnu Abbas ve ashâbdan başkaları rivâyet etmiştir.
Âişe radıyallâhu anhâ şöyle söylemiştir: 'Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem geceleri on rekat kılar, her iki rekatta bir selâm verir sonra da bir rekatle vitri kılardı.'Yine şöyle demiştir: 'Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem Ramazan olsun veya başka bir ay olsun on bir rekattan fazla (gece namazı) kılmazdı. Önce bir dört rekat kılardı, onların güzelliğini ve uzunluğunu hiç sorma! Sonra bir dört rekat daha kılardı, onların da güzelliğini ve uzunluğunu hiç sorma! Sonra da üç rekat kılardı.' (Buhârî ve Muslim rivâyet etmiştir.)
Bazı kimseler, bahsi geçen bu dört rekatın bir selâmla edâ edileceğini zannetseler de durum öyle değildir. Aişe radıyallâhu anhâ'nın bu sözündeki murâdı, bir önceki rivâyetinde olduğu gibi her iki rekatta bir selâm vermesidir. Bundan dolayı Nebi aleyhissalâtu vesselâm şöyle buyurmuştur: 'Gece namazı ikişer ikişerdir.'Yine aynı şekilde Buhârî'de gelen İbnu Abbâs hadîsinde sâbit olduğu üzere, Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem her iki rekatta bir selâm verirdi.
Yine Âişe radıyallâhu anhâ'nın 'Ramazan olsun veya başka bir ay olsun on bir rekattan fazla (gece namazı) kılmazdı' kavli, Ramazan olsun veya başka bir ay olsun gece namazının en fazîletlisinin on bir rekat olduğuna delâlet eder. Her iki rekatta bir selâm verir, son bir rekatle de vitir kılar.
Yine Âişe'den olsun veya ondan başklarından da olsun Nebî aleyhisselâtu vesselâm'ın on üç rekat kılmış olabileceği de sâbit olmuştur.
İşte bunlar Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem'den rivâyet olunanların en efdal ve en sahîh olanlarıdır ki bu da on üç rekat veya on bir rekat kılmaktır.
En efdali on bir rekattir, eğer on üç rekatle vitri kılıp tamamlarsa o da aynı şekilde sünnettir, güzeldir.

Ayrıca bu sayı, insanlar için daha faydalı ve imâmın rukûsu, secdesi, kıraati, tertîl ile okuması, âyetler üzerinde düşünürken huşûyu yakalamasına daha yardımcıdır. Hiçbir şeyde acele etmeye gerek duyulmayan bir sayıdır.
Eğer Ömer ve sahâbenin, Ramazan'ın bazı gecelerinde yaptığı gibi yirmi üç rekatla kılarsa bunda da bir beis yoktur. Bu konuda genişlik vardır. Ömer'in ve sahâbenin, Âişe hadîsinde geçtiği gibi on bir rekat kıldıkları da sâbittir.
Ömerden o da aktarılmıştır, bu da. Ömer radıyallahu anh'ın sahâbeden namaz kıldırması için tâyîn ettiği kimseye on bir rekat kıldırmasını emrettiği de sâbit olmuştur yine sahâbenin onun emriyle yirmi üç rekat kıldığı da sâbit olmuştur. Bu durum bu konuda bir genişliğin olduğuna delâlet eder. Tıpkı Nebi sallallâhu aleyhi ve sellemin 'Gece namazı ikişer ikişerdir.' kavlinin delâlet ettiği gibi sahâbenin de indinde bu konuda bir genişlik vardır.
Ancak nebî sallallâhu aleyhi ve sellem'in fiiline göre en fazîletli olan on bir veya on üç rekattır. On bir rekatın daha fazîletli olduğuna delâlet eden Âişe hadîsi daha önce geçmişti. Aişe radıyallâhu anhâ şöyle demiştir: 'Ramazanda veya başka bir ayda on bir rekattan fazla kılmazdı' Yâni, genellikle böyle yapardı. Âişe radıyallâhu anhâ'dan ve ondan başkasından Nebî sallallâhu aleyhi ve sellemin on üç rekat kıldığına dair rivâyetler de sâbit olmuştur. Bu da, onun gâliben Rasûlullah'ın böyle yaptığını kastettiğine delâlet eder. Âişe, Rasûlullâh'ın onun yanında neler yaptığını gözetlemiş ve ona sorular sormuştur. Böylelikle o, kadınların en fakîhi ve Rasûlullah aleyhisselâtu vesselâmın sünnetini en iyi bilen kadın olmuştur. O, Rasûlullah'ın kendisi yanında neler yaptığını ve nelere şâhit olduğunu haber verir; kendi dışındaki müminlerin annelerine ve başka sahâbele de sorular sorar ve ilim almaya özen gösterirdi. Bundan dolayı o, büyük bir ilmi muhâfaza etmiş ve Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellemden bir çok hadis ezberlemiştir. Bunu, güçlü hıfzı sayesinde ve sahabelerden de ezberledikleri şeyleri sormasıyla elde etmiştir. Allah onların hepsinden râzı olsun.
Eğer çeşitlendirerek bâzı geceler on bir bazı geceler de on üç rekat kılarsa, bunda da bir beis yoktur, hepsi sünnettir.
Ancak dört rekatı bir selâmla kılmak câiz değildir. Aksine sünnet olan ve vâcip olan Nebî sallallâhu aleyhi ve sellemin şu kavlinden dolayı gece namazlarını iki rekatta bir selam vererek kılmaktır: 'Gece namazı ikişer ikişerdir.' Bu, emir mânâsında bir haberdir.
Eğer beş rekat birden ya da üç rekat birden bir oturuşta kılarsa, bunda da bir sıkıntı yoktur. Nitekim bunu Nebî aleyhisselâtu vesselâm yapmıştır. Ancak dört rekat birden, ya da altı ya da sekiz rekat bir selamla kılmaz. Çünkü bu Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem'den aktarılmamıştır ve de bu Nebî'nin 'Gece namazı ikişer ikişerdir.' kavlindeki emrine muhâliftir.
Yine eğer yedi rekatı birden, ya da dokuz rekatı birden, yani tek oturuşla kılarsa, bunda da bir beis yoktur. Ancak fazîletli olan, altı ve sekizinci rekatlarda ilk teşehhüde oturup sonra kalkıp tamamlamaktır.
Bunların hepsi Nebî aleyhisselâtu vesselâmdan vârid olmuştur. Yine ondan yedi rekatı birden, tek oturuşla kıldığı da gelmiştir. Bu konuda genişlik vardır.Fazîletli olan, daha önce geçen İbnu Ömer'in şu hadîsinde olduğu gibi her iki rekatta bir selâm verip sonunu bir rekatle vitirlemektir: 'Gece namazı ikişer ikişerdir. Biriniz sabah namazı vaktinin girmesinden korkarsa, bir rekat kılsın. Böylelikle o öncesinde kıldıklarının vitri olmuş olur.'
İşte bu, en fazîletli olandır ve insanlara en yararlı olandır. Bâzı kimselerin ihtiyaçları olabilir, iki rekat kıldıktan sonra gitmek isteyebilirler veya iki selâm verdikten (dört rekat kıldıktan) sonra veya iki üç selamdan (altı rekat kıldıktan) sonra gitmek isteyebilir. Bundan dolayı en fazîletli ve evlâ olanı imâmın ikişer ikişer kıldırmasıdır. Beş rekat birden, yedi rekat birden kıldırmamasıdır. Bâzen bunu sünneti

gösterip beyân etmek için yaparsa, bunda da bir beis yoktur.
Tıpkı akşam namazında olduğu gibi iki rekatle bir rekat vitri birleştirmeye gelince, bu hoş değildir. En azından mekrûh sayılır. Çünkü Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem'in vitir namazını akşam namazına benzetmekten yasakladığı vârid olmuştur. Öyleyse üç rekat kılacak olan kişi, üçünü de birden tek bir oturuş ve selâmla kılar.
Tevfîk Allah'tandır.